

ကျောက်စက်ရေကြည်

ရသခံဝားမှဝာရမ္မာ

မောင်ဆွေခင် (ခရမ်းပြာ)

ဆရာအောင်ဇင်မင်း

ကျောက်စက်ရေကြည်ကလည်း မဟာဧရာဝတီသို့

ကျွန်တော့်အတွက် စာဖတ်တတ်၊ ပျိုးစအရွယ် ငယ်ဘဝလေးကတည်းက စတင်တွေးကြည့်။ စာအုပ်ဖြစ်ပြီးမှ ဖတ်မိခဲ့သောစာများက ရေတွက်မရတော့။

စာအုပ်အမည်များ ။ ဇာတ်အိမ်ဖွဲ့နောက်ခံကာလ လူသားပုံရိပ်များ ။
ကြေကွဲတရိပ်ရိပ် အနိဋ္ဌာရုံ ခေတ် စစ်သွားလမ်းမများ ။
မြေစာပင်ဘဝများ ။ တွေ့ကြုံဆုံကွဲ မျက်ရည်ဝဲဖွယ် ကျောခိုင်းလမ်းအခွဲ
လေးများ နှင့် ရင်နှင့်စိတ်များ ။ ဗဟု သုတ လောကအမြင် ကျယ်ပြန့်စေ
အညွန့်ဗေဒများ ...။ စကားပြေဖြင့် ဖော်ပြထားသည် များ သာမက က
ဗျာများ စွာကလည်း မနည်းမနော...။

ဒီတစ်ခါ ဖတ်ခွင့်ရလာခဲ့ရာ စာဖတ်သူတို့ ရဲ့ လက်ထဲက “ကျောက်စ
က်ရေကြည်”စာအုပ်ကို တော့ စာရေးသူ၏ လက်ရေးမူအတိုင်း...။

သူပေးထားသော မူလခေါင်းစဉ်၊ စကားလုံး၊ စာကြောင်းတချို့များ
ကို သူကိုယ်တိုင် မနှစ် ခြိုက်တော့လို့ လား၊ ပိုမိုလေးနက်စေချင်လို့ လား
၊ မျဉ်းသားပြီး ဖျက်ထား ပြန်ပြင်ထားသည် များကိုပါ ကျွန်တော် ထိတွေ့
ခွင့်ရလိုက်ပါသည် ။

သစ်သားပြင်ပေါ် ပုန်းပုထုဆစ်သူအတွက် သစ်သားစလေးများကို
ခြွေခြွေပစ်နေ ...။ ဒါသည် ပင်လျှင် ပေါ်ထွန်းလာစေချင်သော ပန်းပုဆ
ရာ၏ ဝေစိတ်များ ဖြစ်နေပါလိမ့်မည်။ အဲသလိုပါပဲလား ... မောင်ဆွေခ
င်(ခရမ်းပြာ)ရဲ့ စာများကို ဖတ်နေချိန်မှာ ...။

(၁)

“သင်းကွဲကြိုးကြာ၏ မိုးကောင်းကင်တစ်စ”ထဲကို ဝင်ရောက်လိုက်မိ
တဲ့ အခါ...။ လွတ်လပ်ရေးရရန် တစ်လအလိုလောက်မှာ မွေးဖွားခဲ့တဲ့
...။ ၁၉၇၆-ခု၊ မှိုင်းရာပြည့် ကျောင်းသားအရေးအ ခင်းများကြား ...။
ထိုအခါက သရုပ်ပျက်ဂီတလို့ စွပ်စွဲခံခဲ့ရ၊ မြန်မာ့အသံကို ဖြတ်သန်းခွင့်
မရဘဲ မြန်မာ့အသံကို ရှောင်ကွင်းပြီးစီးဆင်း၊ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ယဉ်

ကျေးမှု ထွန်းကားလာချိန်များ ...။ လူငယ်တစ်စုနဲ့ အတူ လမ်းဘေးအုတ်ခုံနဲ့ အဆောင်ညများ ။ ရွှေတိဂုံ တန်ဆောင်တိုင်ပွဲညများ ...။ မဇ္ဈိမလှိုင်း(ကို)ရဲလွင် (နှစ်ဆယ့်တစ်ရာစု ပထမ ဆယ်စုနှစ်များ အလွန်မှာတော့) ဟာ လမ်းလျှောက် သီချင်းဆို၊ ငြိမ်းချမ်းရေးကို တောင်းဆို ငုံ့လင့်နေသော...။

ထိုအခါက ကိုရဲလွင်လို ဗဟိုခွာအင်အားတစ်ခု (ကျွန်တော်က အင်အားတစ်စုလို့ လည်း ယူဆတယ်) ထဲမှာ ခင်ဝမ်း၊ စိုင်းထီးဆိုင်၊ ကိုနေဝင်း၊ ခင်မောင်တိုးတို့ ကိုလည်း တွေ့လာရပေမည်။

“ဤသို့ဖြင့် ဂီတရေစီးကြောင်းတစ်ခု အနုပညာသမုဒ်ပြင်ထဲသို့ စီးဝင်ခဲ့ပါတယ်...တဲ့ ”။ “ခေတ်ကာလတွေ တိုက်စားပြီးတဲ့ အခါ ခေတ်တစ်ခေတ်ရဲ့ နန်းတင်မြေနေ ယဉ်ကျေးမှုအမွေပစ္စည်း တစ်ခု ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်...တဲ့ ”။

ကျွန်တော်က မောင်ဆွေခင်(ခရမ်းပြာ) ပြောနေတဲ့ “နန်းတင်မြေနေ” ဆိုတဲ့ စကားစုလေးကို အ နက်အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ယူမိလိုက်ပါတယ်။ နန်းတင်မြေနေဆိုတာ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာ အရေးကြီးသော

အင်အားတစ်ခု ... ပဲမဟုတ်လား... စပါးပင်တို့ ရှင်သန်ကြီးပြင်းတတ်ကြရာ ...။

နှစ်ဆယ်ရာစု ...ရာစုဝက်အလွန်...ဆယ်စုနှစ်ကျော်ကျော်လေးမှာ မွေးဖွားခဲ့တဲ့ မောင်ဆွေ ခင်(ခရမ်းပြာ)ဟာ သူက အတိတ်ကာလများစွာထဲက ဖြစ်ပျက်မှုတိုင်းကိုတော့ မကန့်ကွက်၊ အဟန့်အတား။ လူးလွန့်ခွင့်မပေးခြင်းများကိုသာ လက်မခံတတ်သူဖြစ်တယ်။ ဂီတရေစီးကြောင်း ဘာကြောင့် ပြောင်းလဲ စီးဆင်းသွားခဲ့ရပုံကို ... သူ ဖြတ်သန်းခဲ့ရာ ... သူ ဖြတ်သန်းနေရာခေတ်နဲ့ တိုင်းတာပြတတ်တာကို

ကျောက်စက်ရေကြည် စာအုပ်ထဲမှာ သမိုင်းဝင်လူသားများ စွာနဲ့ အတူ မောင်ဆွေခင်(ခရမ်း ပြာ)က ရှိနေတတ်ပါတယ်။ သူ ရှာဖွေစုစည်းမှတ်သားထားရာ တိပိဋကရွေးချယ်ပွဲကြီးရဲ့ အရိပ်မှာ ကျွန်တော်တို့ ကို နားခိုစေရင်း လရောင်ထဲမှာ ပွင့်ရတာမဟုတ်တဲ့ “မီးလျှံထဲက ကြာ”ဆိုတဲ့ ဓမ္မခရီး သည် ဒေါ်ကေတုဝတီရဲ့ စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးပေါ်ကိုလည်း စာဖတ်သူတို့ ကို ခေါ်ငင်ယူသွား ဖူးတွေ့ခွင့် ပေးပါလိမ့်ဦးမယ်။

၁၈၂၄-ကုန်းဘောင်မင်းဆက် ဘကြီးတော်မင်းလက်ထက်မှာ အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ ပထမစစ်ပွဲ စတင်ဖြစ်ပွားခဲ့ရာ သမိုင်းရဲ့ ဒဏ်ရာဒဏ်ချက်တွေ ဖွာလန်ကြနေတဲ့ စိတ်ထိခိုက်ဖွယ်ရာ မြို့ဟောင်း လေးတစ်မြို့ရဲ့ ဝေဒနာတွေဆီကိုလည်း ပဲ...။

ဒီလိုပါပဲ၊ သူ့စာကို ဖတ်နေတဲ့ ကျွန်တော်တို့ ရဲ့ ဇာတိမြို့လေးတွေက ကော...။ ဖြန့်ကြက်အတွေးနှင့် မူလဗီဇကို ရှာဖွေချင်သူရဲ့ ရင်ခုန်သံကိုပါ ကျွန်တော်တို့ ကြားလာ ...။

သူက ဒေါက်တာသန်းထွန်း ပြောထား ချန်ရစ်ခဲ့ရာ စကားလို သမိုင်းကို မအအောင်သင်တာ.. ဆိုတဲ့ ခေါင်းစီးအောက်ကနေ ရပ်တည်သူရဲ့ ရှုထောင့်တွေကိုလည်း ပဲ သူ့ရဲ့ စာတွေထဲမှာ ဖတ်ခွင့်ရပါ တယ်။

စာဖတ်သူနဲ့ စာရေးသူကြားမှာ အမြင်မတူတာတွေ၊ ထို့အတူ အမြင်တူတာတွေ၊ ညှိယူလို့ ရ မယ့်အတွေးတွေ (လွတ်လပ်စွာဆိုပေမယ့် ရန်ငြိုးမဖွဲ့တဲ့ ယဉ်ကျေးမှုတွေ) .. ဒါပေမဲ့.. ငါမစဉ်းစား ခဲ့တာ၊

မကြည့်မမြင် မတွေးတောမိခဲ့တာ ... သူ့နေရာ သူ့ရှုထောင့် သူ့အမြင်မျိုး ... ဒီမှာ ငါ့အမြင် ငါ့ ရှုထောင့်ကိုလည်း ပဲ...။

စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာ သမိုင်းဝင်အဖြစ်အပျက်တွေ ဆိုတာကိုလည်း ပဲ ကျွန်တော်တို့ ဖြတ်သန်းခဲ့ကြရ၊ ဖြတ်သန်းနေကြရပြီပဲလား။ သူ့စာတွေ ကို ဖတ်ကြည့်ပြီး ကျွန်တော်တို့ ဖြတ်သန်းခဲ့ရာ ခေတ်ထဲက သမိုင်းတွေ ကိုပါ ကျောင်းသင်ခန်းစာထဲကို ရောက်လိုဟန် တွေ့ရပါတယ်။

ကိုယ်ကွေ့ ကိုယ်တွေ့ခဲ့ရာ စုပေါင်းရေးဖွဲ့ သမိုင်းနောက်ခံကာလ တွေကို ကျောင်းသင်ခန်းစာ ပြဋ္ဌာန်းဖို့ လိုပါပြီ။ ပိတ်ဆို့မှုကြောင့် စီးဆင်းတတ်ခဲ့ရာ သန္ဓေအဦးကို မောင်ဆွေခင်(ခရမ်းပြာ)က မေ့မသွား။ သတိတရ မှတ်စုထုတ်တတ်သော ဝေဒနာကို နှစ်ဆယ့်တစ်ရာစုရဲ့ စာမျက်နှာများကနေ တစ်ဆင့် .. ဖြစ်နေခြင်းနှင့် ဖြစ်သင့်ခြင်း .. ဆိုတာကို သူက ကျောက်စက်ရေကြည်စာအုပ်ထဲမှာ ဖွဲ့ဝင်

ပြထားပါတယ်။

(၃)

“မဟာသဘာဝဧရာဝတီ စီးဆင်းပါစေ။ မဟာဧရာဝတီသဘာဝ စီးဆင်းပါစေ ... စီးဆင်းပါ စေ... စီးဆင်းပါ ...”တဲ့ လား မောင်ဆွေခင် (ခရမ်းပြာ)ရယ် ...။

ရာမာယဏဇာတ်ကို ရေးဖွဲ့ခဲ့တဲ့ “ဝါလ်မီကီ”ဆိုတဲ့ စာဆိုရှင်ကြီးက “ဂင်္ဂါမြစ်ကို သန့်စင်သော ရေမြှုပ်တို့ ဖြင့် ရယ်သောသူ ...”လို့ ခံစားပြဖူးပါတယ်။

မောင်ဆွေခင် (ခရမ်းပြာ)ရဲ့ “မဟာဧရာဝတီ သဘာဝစီးဆင်းပါစေ၊

မဟာသဘာဝဧရာဝတီ စီးဆင်းပါစေ”ဆိုတဲ့ ဆန္ဒကိုယ်၌ ကလည်း ... “
သန့်စင်သော မဟာဧရာဝတီမြစ်ရေစီးကို မဟန့်ကြပါနဲ့။ သန့်စင်သော၊
ပဲ့တင်သံပါသော၊ လူ့နှလုံးသားထဲက ရေစီးသံများကိုလည်း ပေါင်းဆုံဖွဲ့
စည်း စီး ဆင်းစေလိုသော...” မောင်ဆွေခင်(ခရမ်းပြာ)ရဲ့ စိတ်များ စွာနှ
င့် “ကျောက်စက်ရေကြည်”ကလည်း .. မဟာဧရာဝတီလို သမိုင်းယဉ်
ကျေးမှုတွေ စီးဆင်းပါစေ... ကျောက်စက်ရေကြည်ကလည်း မဟာ ဧရာ
ဝတီသို့ ...။

(၄)

“ကျောက်စက်ရေကြည်...” ကိုဖတ်ပြီး ဆောင်းပါးပဲလား၊ အက်
ဆေးပဲလား... ဆောင်းပါးနဲ့ အက်ဆေးအကြား...လူးလာခေါက်တုံ့ပျံ့ဝဲ
စီးဆင်းနေသော မောင်ဆွေခင်(ခရမ်းပြာ)၏ လူနှင့်လူသားများ စွာ တို့
၏ ပုံရိပ်များ ။ ဒါသည် ပင်လျှင် ဧရာဝတီကရေးသော ခေတ်တစ်ခေတ်
၏ နုန်းတင်မြေနှု ယဉ်ကျေးမှုများ ...။

အောင်ဇင်မင်း

၂၁၊ ၉၊ ၂၀၁၂

*

NbuZinHlaMye 2012

စီးဆင်းပါစေ

ကျွန်တော့်ရဲ့ အဇ္ဈတ္တထဲ ပြန်ကြည့်တော့ ဒီနေရာလေးမှာ ပဲ ကုသိုလ် အကုသိုလ်တွေနဲ့ လူစစ်စစ် ဖြစ်ခဲ့။ မဟာဧရာဝတီကို ချစ်တတ်ခဲ့လို့ မြန်မာစစ်စစ်ဖြစ်ခဲ့။

အတိတ်ဟောင်းက ဘယ်လိုအကြောင်းတွေ ရှိခဲ့တယ်ဆိုတာ မသိပေမယ့် ပြန်မယ်ဆိုတိုင်း ဖူးလို့ မဝတဲ့ စေတီပုထိုးတွေ၊ တွေ့လို့ မဝတဲ့ လူတွေနဲ့ နေလို့ မဝတဲ့ မြို့လေးဟာ ကျွန်တော့်ရဲ့ ဒုတိယမွေးဌာနီပါပဲ။

လားရာဘက်တစ်ခုဆီ ဦးတည်ပြီး ကိုင်တွယ်လာခဲ့တဲ့ ကျွန်တော့်ရဲ့ လက်ထဲက ပဲ့လေးကို အ တိတ်ကံတရားက ဆွဲကိုင် လှည့်လိုက်တဲ့ အခါ ရောက်ခဲ့ရလို့ လည်း ကျွန်တော့်ရဲ့ နေရာဟောင်းလေးပါ။

မဟာဧရာဝတီလည်း ရှိတယ်။

ကောင်းကင်က ကြယ်ရောင်တွေကိုပင် အလဟဿ အဖြစ်မခံတဲ့ မဟာဧရာဝတီက တဖိတ်ဖိတ် တလက်လက်နဲ့ ။

မဟာဧရာဝတီရဲ့ အနားကို နေထွက်ချိန် နေကွယ်ပြီးချိန်တွေတိုင်း သွားရောက်ခဲ့တယ်။

အထက်ဘက် မျက်စေ့တစ်ဆုံးမှာ စိမ်းဆို အုံ့ဆိုင်းပြီး မှိုင်းပျပျ မလွန်မြို့ဟောင်းကို မြသပိတ် စေတီက ဆည်းလည်း သံတွေ ကြားနေရသလိုပင် မြင်ရတယ်။ မြသပိတ်စေတီရဲ့ အရှေ့ဘက်ယွန်းယွန်း မဟာဧရာဝတီရဲ့ တစ်ဖက်ကမ်းက နွားလန်တောင်မှာ ရှင်မဟာကဿပကြီးရဲ့ သင်္ဂါယနာတင် ဂိုဏ်းသားတွေအတွက် အမေ့ခံမဖြစ်သင့်တဲ့ တောရမြေလေးဟာ ပွင့်လင်းလာလိုက် မှေးမှိန်သွားလိုက်နဲ့ တည်ရှိတယ်။ နှစ်သ

က်တမ်း ၁၅၀ နီးခဲ့ပြီ။ ရွှေကျင်ဆရာတော်ကြီးဟာ တောရမြေလေးမှာ
စုဠသိဿကောဝါဒသုတ်ကို ရေးသားခဲ့တယ်။ သီဟိုဠ်ကျွန်းကိုလည်း
ကြွခဲ့တယ်။

အောက်ဘက်မှာ တော့ မျက်စေ့မဆုံးခင်မှာ ပင် “ကျွန်တော်”တည်ရှိ
တယ်။ မဟာဧရာဝတီက ကွင်းပြီး ဝိုက်ပြီး စီးဆင်းထားတယ်။
ကျွန်းပေါ်မှာ တစ်ချိန်တုန်းက ပုဂံပြည်ကြီးရဲ့ ကင်းစခန်း ရှိခဲ့တယ်။ ပဲ
ခူးဟံသာဝတီစား ငရမန်ကန်းလည်း တပ်စွဲခဲ့ဖူးတယ်။ စောလူးမင်းလ
ည်း တောင်စွယ်နေ ကွယ်ဖို့ ကြုံခဲ့တယ်။ ကျန်စစ်သားလည်း ဗျာပါဒ
များ ခဲ့ရတယ်။ ရာဇဝင် အလှည့်အပြောင်းတွေ ဖြစ် ခဲ့တယ်။ ခုတော့ ရာ
ဇဝင်ထဲက ဇာတ်ဆောင်တွေနဲ့ ဝန်းကျင်တွေကို သင်္ခါရတရားက လှည်း
ကျင်းပစ် လိုက်တယ်။ “ကျွန်တော်”ဟာ မဟာဧရာဝတီရဲ့ အလယ်မှာ
ကျောက်ချလို့ တည်ရှိနေဆဲ။

ကုန်းတွင်းဘက်မှာ တော့ ယဉ်ကျေးမှုသမိုင်း မြစ်ဖျားမှာ တည်ရှိတဲ့
ဗိဿနိုးမြို့ကြီးဟာ သမိုင်းယဉ်ကျေးမှု မျက်နှာစာရှေ့ထွက်ဖို့ ပြင်ဆင်
နေပြီ။

အန္တရာယ်နဲ့ မြို့ကြီးကို အလဲအထပ် ပစ္စည်းတစ်ခုပမာ စွန့်ခွာထားရ
စံခဲ့ပြီး မဟာဧရာဝတီကို ဆန်တက် သမိုင်းယဉ်ကျေးမှုတွေ စီးဆင်းစေ
ဖို့ ဗိဿနိုးမြို့သူမြို့သားတွေ ဒီနေရာလေးမှာ စုရုံးခဲ့ ကြ၊ စည်းရုံးခဲ့ကြ၊
စည်းလုံးခဲ့ကြ၊ ဘုရင်မပန်ထွာ ပထမဆုံးနေခိုခဲ့တဲ့ အရပ်မို့လည်း ပဌမ
နေခို ပဌန ဂိုရ်အမည်တွင် ခဲ့၊ ပါးစပ်ရာဇဝင်တွေလည်း ရှိခဲ့တယ်။ မ
ဟာဧရာဝတီကို ဆန်တက်သွားတဲ့ ဗိဿနိုး မြို့သားတွေ နေထိုင်ကြရာ
အရပ်မှာ ပျူဂါမ-ပုဂါမ-ပုဂါမ်-ပုဂံ ဖြစ်တည်လာလို့ ပုဂံရဲ့ နောက်ကြော
င်း ခြေရာတွေ ဒီနေရာလေးက မဟာဧရာဝတီပေါ်မှာ ထပ်နေပေလိမ့်မ

ယ်။ အဲဒီခြေရာတွေပေါ်မှာ သမိုင်းတွေ ရွေ့လျားခဲ့တယ်။ အဲဒီနေရာ
လေးဟာ အလယ်ရိုးမနဲ့ အနောက်ရိုးမတို့ ရဲ့ အနီးဆုံးအရပ် မှာ ရှိတယ်
။ လရောင်အောက်မှာ နှင်းတွေ သုန်သုန်မှုန်မှုန်နဲ့ ငြိမ်သက်နေသလို တ
ည်ရှိတယ်။

ခုတော့ မဟာဧရာဝတီကို ဆန်တက်၊ သမိုင်းယဉ်ကျေးမှုတွေ
စီးဆင်းစေဖို့ ဗိဿနိုးမြို့သူမြို့ သားတွေ စုရုံးခဲ့ကြ၊ စည်းရုံးခဲ့ကြ၊ စည်း
လုံးခဲ့ကြတဲ့ နေရာလေးမှာ မဟာဧရာဝတီရဲ့ ရေစီးအလျဉ် ထက်ပင် အ
သော့နှင်ဖို့ ဆိုပြီး ကူးတို့ ကြီးတစ်ခု ပြုလုပ်ကြတာ ကုတ်ရာခြစ်ရာတွေ
နဲ့ နေရာဟောင်းလေး အပျိုရည်ပျက်သွားခဲ့တယ်။ ကူးတို့ ကြီး ပြီးစီးတဲ့
အခါ မဟာဧရာဝတီလိုပဲ နေရာဟောင်းလေးအပေါ် စုံစုံမက်မက် စီးဆ
င်းပါစေ။ သစ္စာရှိရှိ စီးဆင်းပါစေ။ မဟာဧရာဝတီလိုပဲ စီးဆင်းပါစေ။ မ
ဟာဧရာဝတီ စီးဆင်းပါစေ။ ကူးတို့ ကြီးပေါ်မှာ လည်း သမိုင်းယဉ်ကျေး
မှုတွေ မဟာဧရာဝတီလို စီးဆင်းပါစေ။ မဟာဧရာဝတီလို သမိုင်းယဉ်
ကျေးမှုတွေ စီးဆင်းပါစေ။ မဟာဧရာဝတီလိုမျိုး သမိုင်းယဉ် ကျေးမှု
တွေ စီးဆင်းပါစေ။

သဘာဝမဟာဧရာဝတီ စီးဆင်းပါစေ...။ မဟာသဘာဝဧရာဝတီ စီး
ဆင်းပါစေ။ မဟာဧရာ ဝတီသဘာဝ စီးဆင်းပါစေ ... စီးဆင်းပါစေ..စီး
ဆင်းပါစေ ...